

Evaluatierapport

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. Proefsleuven

Veldhoven, 'Kinderboerderij'

Gemeente Veldhoven

Onderzoeksmeldingscode: *n.n.b.*

Naam senior KNA archeoloog	Datum	Paraaf
André Kerkhoven	26-06-2015	

1.

<i>Toponiem</i>	Veldhoven, 'Kinderboerderij'
<i>Onderzoeksmeldingsnr</i>	n.n.b.
<i>Plaats</i>	Veldhoven
<i>Gemeente</i>	Veldhoven
<i>Kadastrale aanduiding</i>	-
<i>Provincie</i>	Noord-Brabant
<i>Kaartbladnummer</i>	51 D
<i>Centrumcoördinaten</i>	155.020 / 379.494
<i>Oppervlakte plangebied</i>	Circa 13.670 m ²
<i>Startdatum veldwerk</i>	8 juni 2015
<i>Doorlooptijd veldwerk</i>	3 dagen
<i>Aantal aangelegde putten</i>	6
<i>Aantal aangelegde vlakken</i>	1
<i>Oppervlak vlak proefsleuf 1</i>	186 m ²
<i>Oppervlak vlak proefsleuf 2</i>	211 m ²
<i>Oppervlak proefsleuf 3</i>	260 m ²
<i>Oppervlak proefsleuf 4</i>	105 m ²
<i>Oppervlak proefsleuf 5</i>	100 m ²
<i>Oppervlak proefsleuf 6</i>	255 m ²
<i>Aantal uitgegeven sporen</i>	36
<i>Aantal uitgegeven vondstnrs.</i>	
<i>Aantal monsters</i>	Geen

Opdrachtgever

Gemeente Veldhoven

t.a.v. Afdeling Regie en Ontwikkeling, dhr. ing. E.J.W. Bergmeester

Postbus 10.101

5500 GA Veldhoven

Bevoegd gezag

Gemeente Veldhoven

Adviseur namens bevoegd gezag

ArchAeO Archeologische Advisering en Ondersteuning

dhr. F.P. Kortlang

Rapelenburglaan 9

5654 AP Eindhoven

m. 06 22505236

2. Uitgevoerde werkzaamheden

In juni 2015 heeft in plangebied Veldhoven, Kinderboerderij een archeologisch vooronderzoek in de vorm van proefsleuven plaatsgevonden (waarderende fase) naar aanleiding van de resultaten van eerder vooronderzoek (Hakvoort, 2014). In geselecteerde delen van het plangebied was sprake van een min of meer intact bodemprofiel met een relatief dik akkerpakket op dekzand. Dit resultaat vormde aanleiding tot nader onderzoek. Voor het IVO-P is een PvE opgesteld door M. van der Weele.

In het Programma van Eisen was in de aanleg van 6 proefsleuven voorzien, verspreid over het geselecteerde deel van het plangebied. Deze zijn aangelegd conform het puttenplan in het Programma van Eisen. De uiteindelijke ligging van de sleuven is weergegeven in bijlage 1. De oppervlaktes van de sleuven staat vermeld in de voorgaande tabel.

Het maaiveld van het plangebied bestaat uit een weiland met hoog, ongemaaid gras en distels. Tot voor kort was dit in gebruik als paardenwei. De hoogte van het maaiveld ligt op ca. 22,25 m +NAP (wp 2) tot 22,60 m +NAP (wp5).

Het vlak in de proefsleuven is aangelegd onder de doorwerkte bouwvoor en akkerdek. Het vlak in de werkputten 1 en 2 wordt gevormd door dekzand, met roestvorming. In de werkputten 3 t/m 6 ligt de onder het dekzand aanwezige leemlaag direct onder de bouwvoor en akkerdek. De hoogte van de aangelegde vlakken ligt op ca. 21,80 – 21,90 m +NAP.

De profielen van de proefsleuven zijn bestudeerd aan de hand van profielkolommen verspreid over de lengte van de sleuf. Per sleuf zijn 3 profielkolommen gedocumenteerd.

Na afloop is de put weer aangevuld met de uitgekomen grond en zijn deze aangereden om tot verdichting van de grond te komen.

3. Resultaten van het Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven

Proefsleuf 1:

Proefsleuf 1 is aangelegd in de top van dekzand, direct onder de bouwvoor en plaggendeek. Het vlak bestaat hier uit een dunne laag lemig zand, met hieronder zeer lemig zand tot zandige leem. In het vlak zijn behoudens enkele greppels en (brede) kuilen geen sporen aangetroffen. Vondstmateriaal bestaat hoofdzakelijk uit aardewerscherven met een datering in de Nieuwe Tijd. Twee scherven echter zijn in de IJzertijd te dateren.

Proefsleuf 2:

Ook het vlak van proefsleuf 2 bestaat uit lemig zand op zeer lemig zand tot zandige leem. Ook hier wordt het vlak gedomineerd door enkele greppels en veel (diep)ploegspoeren. In het noorden van de werkput werden vier paalkuilen opgetekend, die op basis van kleur en structuur van de opvulling mogelijk in de (late) prehistorie dateren. Het patroon van vier paalkuilen kan de plattegrond van een zogenaamde spieker vormen.

Proefsleuf 3 t/m 6:

De proefsleuven 3 t/m 6 worden gezamenlijk behandeld. De vlakken van deze proefsleuven zijn aangelegd onder de bouwvoor en akkerdek, in het zeer lemige zand, dan wel zandig leem, dat in de sleuven 1 en 2 onder het dekzand werd aangetroffen. Er is in deze sleuven geen dekzand aangetroffen. In de vlakken werden hoofdzakelijk grote kuilen en greppels aangetroffen die zich insneden vanuit de bovenliggende akkerlaag. Ze behoren toe aan graafactiviteiten in de Nieuwe Tijd, getuige de aardewerkvondsten in de kuilen en greppels. Het aardewerk bestaat o.a. uit roodbakend geglazuurd aardewerk en kleipijpjes.

4. Vondsten

Het aangetroffen vondstmateriaal komt voornamelijk uit de akkerlaag en uit kuilen en greppels die zich hierin snijden. Een datering ligt veelal in de Nieuwe Tijd. Een uitzondering vormen twee scherven handgemaakt aardewerk uit proefsleuf 1. Deze scherven kunnen op basis van het baksel in de IJzertijd dateren.

5. Voorlopige conclusies en aanbevelingen

Voorafgaand aan het Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven bestond voor het plangebied 'Kinderboerderij' in Veldhoven een (middel)hoge verwachting op het aantreffen van archeologische sporen. De aanleiding hiervoor werd gevormd door een archeologisch vooronderzoek, waarin voor de geselecteerde delen van het plangebied min of meer intacte bodemprofielen waren waargenomen. Onderzoek in de (wijde) omgeving had al aangetoond dat de akkers rondom Veldhoven op diverse plaatsen (pre) historische bewoningsmogelijkheden bood.

Door de aanleg van de zes proefsleuven is gebleken dat de archeologische verwachting naar beneden toe moet worden bijgesteld. Slechts in één van de sleuven, te weten proefsleuf 2, zijn paalsporen van een zogenaamde spieker aangetroffen. Op basis van kleur en opvulling wordt een datering in de IJzertijd vermoed. Enkele aanlegvondsten van handgemaakt prehistorisch aardewerk in proefsleuf 1 kunnen deze datering kracht bij zetten.

Voor het overige plangebied geldt dat de bodemopbouw niet meer intact is. De moderne bouwvoor en akkerlaag liggen direct op de zeer lemige zanden van de zogenaamde "Brabantse leem", een afzetting die normaliter nog wordt afgedekt door dekzand. In de sleuven 3 t/m 6 is nergens dekzand aangetroffen. Er lijkt dan ook sprake van aftopping van het bodemprofiel, waarbij een eventueel archeologisch sporenvlak verdwenen zal zijn.

In het veld is dan ook in overleg tussen Transect, de opdrachtgever en de adviseur namens de bevoegde overheid, dhr. F. Kortlang (ArchAeO) besloten de archeologische onderzoekscyclus te laten stoppen. Er zal geen aanvullend onderzoek meer plaatsvinden.

6. Uitwerkingsplan

Gezien de weinige vondsten en sporen is geen uitgebreide evaluatie en kostenraming nodig. Er zal dan ook direct worden aangevangen met de eindrapportage. Deze zal binnen de in het PvE gestelde termijnen gereed zijn.

7. Planning

Na goedkeuring van dit evaluatierapport zal met de basisrapportage worden gestart. Het is de verwachting deze binnen drie maanden na goedkeuring van het evaluatierapport gereed te hebben.

Literatuur

- Hakvoort, A., 2014: *Veldhoven, Kinderboerderij; Gemeente Veldhoven (Noord-Brabant). Archeologisch bureauonderzoek en Invenatiserend Veldonderzoek (IVO; verkennende fase)*, Utrecht (Transect-rapport 530).
- Van der Weele, M. / F. Kortlang, 2015: *Programma van Eisen IVO-proefsleuvenonderzoek (IVO-P) met optie tot doorstart naar opgraving; Veldhoven – VSO/PWA 'Kinderboerderij'*, Eindhoven.

Bijlage 1: Allesporenkaart vlak 1

